

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ,
НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

TIMSS
2015

TIMSS 2015: РЕЗУЛТАТИ И ИМПЛИКАЦИЈЕ

ЗБОРНИК
АПСТРАКАТА

Уредници

Милица Марушић Јаблановић
Николета Гутвајн
Младен Радуловић

7. април 2017. године
Учитељски факултет Универзитета у Београду

ПРОГРАМСКИ ОДБОР

Председник програмског одбора

др Милица Марушић Јаблановић, научни сарадник

Институт за педагошка истраживања, Београд

Чланови програмског одбора

др Николета Гутвајн, научни сарадник

Институт за педагошка истраживања, Београд

МА Ивана Јакшић, истраживач сарадник

Институт за педагошка истраживања, Београд

др Слободанка Гашић-Павишић, редовни професор

Институт за педагошка истраживања, Београд

др Сања Благданић, доцент

Учитељски факултет Универзитета у Београду, Београд

мр Дејан Станковић

Центар за образовне политике, Београд

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

Председник организационог одбора

МА Младен Радуловић, истраживач сарадник

Институт за педагошка истраживања, Београд

Чланови организационог одбора

Марија Максимовић

Савез учитеља Републике Србије, Београд

Гордана Стоковић

Учитељски факултет Универзитета у Београду, Београд

ОРГАНИЗАТОРИ СКУПА

ИНСТИТУТ ЗА ПЕДАГОШКА ИСТРАЖИВАЊА

Добрињска 11/3 • 11 000 Београд • Србија
www.ipi.ac.rs

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Немањина 22-26 • 11 000 Београд • Србија
<http://www.mpn.gov.rs>

УЛИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Краљице Наталије 43 • 11 000 Београд • Србија
<http://www.uf.bg.ac.rs/>

САВЕЗ УЧИТЕЉА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Дечанска 6 • 11 000 Београд • Србија
www.surs.org.rs

Напомена. Саопштења сарадника Института за педагошка истраживања представљају резултате рада на пројектима *Унапређивање квалитета и доступности образовања у процесима модернизације Србије* (бр. 47008) и *Од подстицања иницијативе, сарадње и стваралаштва у образовању до нових улога и идентитета у друштву* (бр. 179034) чију реализацију финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (2011–2017).

САДРЖАЈ

- 6 TIMSS 2011 – TIMSS 2015: ЧИМЕ СЕ МОЖЕ ОБЈАСНИТИ НАПРЕДАК
У ПОСТИГНУЋУ УЧЕНИКА?
Милица Марушић Јаблановић
- 7 ФАКТОРИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ИЗ СРБИЈЕ У ОБЛАСТИ МАТЕМАТИКЕ
У ИСТРАЖИВАЊУ TIMSS 2015
Ивана Јакшић
- 8 АНАЛИЗА ОДГОВОРА УЧЕНИКА У ИСТРАЖИВАЊУ TIMSS 2015:
КИПАР У ФОКУСУ
Јасемина Карајорги, Никос Пападурис и Софиа Влами
- 9 EXPLORING STUDENTS' RESPONSES ON TIMSS 2015 ITEMS:
CYPRUS IN FOCUS
Yasemina Karagiogi, Nikos Papadouris and Sofia Vlami
- 10 ПОСТИГНУЋЕ УЧЕНИКА У ХРВАТСКОЈ У TIMSS 2015
ДОМЕНИМА САДРЖАЈА ИЗ МАТЕМАТИКЕ И ПРИРОДНИХ НАУКА
У КОНТЕКСТУ ПОХАЂАЊА ПРЕДШКОЛСКОГ ОБРАЗОВАЊА
– ИМПЛИКАЦИЈЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ РАНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
Сандра Антулић и Јасминка Буљан Цулеј
- 11 CROATIAN STUDENTS' ACHIEVEMENT IN TIMSS 2015
MATHEMATICS AND SCIENCE CONTENT DOMAINS
IN THE CONTEXT OF PREPRIMARY EDUCATION ATTENDANCE
– THE IMPLICATIONS FOR IMPROVING EARLY CHILDHOOD EDUCATION AND CARE
Sandra Antulić and Jasminka Buljan Culej
- 12 ЗАСТУПЉЕНОСТ ЗАДАТАКА ИЗ НЕЖИВЕ ПРИРОДЕ У TIMSS 2015
ИСТРАЖИВАЊУ У ОДНОСУ НА ХРВАТСКИ НАЦИОНАЛНИ НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ
Владо Халусек и Јасминка Буљан Цулеј
- 13 THE REPRESENTATION OF PHYSICAL SCIENCE ITEMS IN TIMSS 2015
IN RELATION TO THE CROATIAN NATIONAL CURRICULUM
Vlado Halusek and Jasminka Buljan Culej
- 14 РОДНЕ РАЗЛИКЕ У ПОСТИГНУЋИМА УЧЕНИКА У ОБЛАСТИ МАТЕМАТИКЕ
И ПРИРОДНИХ НАУКА У ИСТРАЖИВАЊУ TIMSS 2015
Ивана Јакшић

- 15 TIMSS НАЛАЗИ КАО ПОЛАЗИШТЕ ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ
ОБРАЗОВНЕ ЕФЕКТИВНОСТИ У СРБИЈИ: ПРИМЕР IEEPS ПРОЈЕКТА
Владета Милин, Јелена Теодоровић и Дејан Станковић
- 16 КАРАКТЕРИСТИКЕ КУЋНОГ ОКРУЖЕЊА И ПОСТИГНУЋЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ:
УВИДИ ИЗ TIMSS 2015 ЦИКЛУСА
Нада Шева и Јелена Радишић
- 17 ПОВЕЗАНОСТ КУЛТУРНОГ КАПИТАЛА И ОПРЕМЉЕНОСТИ ШКОЛЕ
СА ПОСТИГНУЋЕМ УЧЕНИКА
Младен Радуловић, Душица Малинић и Драгана Гундоган
- 18 БЕЗБЕДНОСТ УЧЕНИКА У ШКОЛИ: ПЕРСПЕКТИВА ДИРЕКТОРА И УЧЕНИКА
Николета Гутвајн и Смиљана Јошић
- 19 КВАЛИТЕТ НАСТАВЕ И ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА У ИСТРАЖИВАЊУ TIMSS 2015
Ивана Ћерић, Милан Станчић и Рајка Ћевић
- 20 САМОУВЕРЕЊА УЧЕНИКА О КОМПЕТЕНТНОСТИ У МАТЕМАТИЦИ
И ПРИРОДНИМ НАУКАМА У ИСТРАЖИВАЊУ TIMSS 2015
Владимир Џиновић и Миља Вујачић
- 21 ЗНАЧАЈ ЈЕЗИЧКЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ПОСТИГНУЋЕ
УЧЕНИКА ИЗ МАТЕМАТИКЕ И ПРИРОДНИХ НАУКА
Јелена Стевановић и Биљана Ивковић
- 22 ПРОФИЛ УЧЕНИКА КОЈИ СУ ОСТВАРИЛИ НАЈВИШЕ ПОСТИГНУЋЕ
У TIMSS 2015 ИСТРАЖИВАЊУ У СРБИЈИ
Славица Максић, Драган Весић и Лазар Тењовић
- 23 ПОСТИГНУЋЕ УЧЕНИКА ИЗ ПРИРОДНИХ НАУКА:
ГЛАВНИ НАЛАЗИ, ТРЕНДОВИ И НАСТАВНИ ПРОГРАМ
Славица Шевкушић и Весна Картал
- 24 ДА ЛИ УЧЕНИЦИ ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА РАЗУМЕЈУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛНУ
ПРОЦЕДУРУ: РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА TIMSS 2015
Сања Благоданић
- 25 ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ИЗ МАТЕМАТИКЕ ПО ОБЛАСТИМА САДРЖАЈА
Јасмина Милинковић, Милана Дабић Боричић и Милица Марушић Јаблановић
- 26 АНАЛИЗА ОДГОВОРА УЧЕНИКА У ОБЛАСТИ ПРИРОДНИХ НАУКА:
УЗРОЦИ УЧЕСТАЛИХ НЕТАЧНИХ ОДГОВОРА
Гордана Стоковић

TIMSS 2011 – TIMSS 2015: ЧИМЕ СЕ МОЖЕ ОБЈАСНИТИ НАПРЕДАК У ПОСТИГНУЋУ УЧЕНИКА?

Милица Марушић Јаблановић*

Институт за педагошка истраживања, Београд, Србија

Постигнуће које су ученици четвртог разреда основне школе из Србије остварили у два циклуса TIMSS истраживања (2011 и 2015) можемо сматрати задовољавајућим. У оба циклуса постигнуће је било значајно изнад просека TIMSS скале и једнако постигнућу ученика из многих европских земаља повољнијег социоекономског статуса. Упркос томе што од реализације TIMSS 2011 истраживања није дошло до промена у наставном програму, у TIMSS 2015 циклусу бележи се напредак у постигнућу ученика (у математичкој области приказивање података, у области жива природа, као и на задацима који се односе на когнитивни домен примене). Циљ овог рада је да испита разлоге због којих је дошло до поменутог напретка. У ту сврху спроведено је емпиријско истраживање на узорку од 50 учитеља који су учествовали у истраживању TIMSS 2015. Упитник за учитеље се састојао од питања затвореног и отвореног типа којима су испитивани разлози забележеног напретка ученика (промене у уџбеницима, увођење образовних стандарда, професионално усавршавање, међународне студије постигнућа, промене у начину реализације наставе). Од учитеља се захтевало да изведе о променама до којих је дошло у протекле четири године, колико је прошло од претходног испитивања. У обради података коришћена је дескриптивна статистика и извршена је квалитативна анализа добијених одговора. Уочено је да су учитељи унели велики број промена у свој рад које су значајне за TIMSS постигнуће. Највише промена се односи на когнитивни домен примена знања – приближно две трећине испитаних учитеља похађало је програме усавршавања усмерене на ову тему, велика већина испитаника (85%) је пратила образовне стандарде и у складу са њима унапређивала свој рад и безмало сви учитељи (93%) наводе да су у већој мери задавали задатке који захтевају примену знања. Сразмерно мали број учитеља (мање од 25%) процењује да их је праћење међународних студија постигнућа подстакло да унапреде свој рад. Промене које учитељи перципирају у свом раду односе се на: навођење примера из живота, илустрације и искуствено учење, корелацију између садржаја различитих предмета, подстицање самосталног рада ученика и разноврсност наставних средстава. Занимљиво, неки учитељи забележену промену приписују већој мотивисаности ученика. Резултати овог истраживања указују на корисност увођења образовних стандарда и сугеришу да је потребно у већој мери приближити резултате међународних студија запосленима у школи, као што је учињено кроз увођење стандарда (који се у значајној мери ослањају на студију TIMSS). Такође, одговори учитеља нам указују на начине на које се може подстаћи напредак у TIMSS областима у којима је забележено слабије постигнуће.

Кључне речи: TIMSS 2011, TIMSS 2015, Србија, напредак у постигнућу, промене у раду учитеља.

* E-mail: millica13@yahoo.com

ЗБОРНИК АПСТРАКАТА
TIMSS 2015: РЕЗУЛТАТИ И ИМПЛИКАЦИЈЕ

Издавачи

Институт за педагошка истраживања, Београд
Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије
Учитељски факултет, Универзитет у Београду, Београд
Савез учитеља Републике Србије, Београд

За издавача

Николета Гутвајн

Уредници

Милица Марушић Јаблановић
Николета Гутвајн
Младен Радуловић

Технички уредник

Ивана Ђерић

Тираж

300

Дизајн корица

Марко Полић

Графичка обрада

Бранко Цветић

Штампа

Кућа штампе плус

ISBN 978-86-7447-133-3

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије, Београд

371.3:5(048)
371.26-057.874(048)
371.212.7(048)

ТИМСС : резултати и импликације (2015 ; Београд)
Зборник апстраката / TIMSS 2015: резултати и импликације 7. април
2017. године, у Београду ; уредници Милица Марушић Јаблановић, Никоleta
Гутвајн, Младен Радуловић ; [организатори скупа Институт за педагошка
истраживања ... [и др.]]. - Београд : Институт за педагошка истраживања :
Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије :
Учитељски факултет : Савез учитеља Републике Србије, 2017 (Београд : Кућа
штампе). - 26 стр. ; 24 cm

"Саопштења сарадника Института за педагошка истраживања представљају
резултате рада на пројектима 'Унапређивање квалитета и доступности
образовања у процесима модернизације Србије' (бр. 47008) и 'Од подстицања
иницијативе, сарадње и стваралаштва у образовању до нових улога и
идентитета у друштву' (бр. 179034) чију реализацију финансира Министарство
просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (2011-2017)."->
колфон. - Тираж 300. - Напомене и библиографске референце уз текст.

ISBN 978-86-7447-133-3 (ИПИ:)

1. Институт за педагошка истраживања (Београд) 2. Министарство просвете,
науке и технолошког развоја Републике Србије (Београд) 3. Учитељски
факултет Универзитета (Београд) 4. Савез учитеља Републике Србије (Београд)
а) Природне науке - Настава - Апстракти б) Математика - Настава -
Апстракти с) Ученици основних школа - Успех - Апстракти
COBISS.SR-ID 231426060

ISBN 978-86-7447-133-3